

prima instanță: S.Papuha
instanța de apel: B.Bîrca
M.Moraru, M.Ciugureanu

dosarul nr. 2ra-3045/13

DECIZIE

30 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii - Nicolae Clima, Sveatoslav Moldovan
Ion Corolevschi, Iuliana Oprea,

examinând recursul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Doni Tudor împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013

c o n s t a t ă

La data de 30 decembrie 2011 Doni Tudor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la

constatarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 martie 2008 a fost admisă acțiunea înaintată de dânsul împotriva Agenției Construcții și Dezvoltare a Teritoriului Republicii Moldova, a fost restabilit în funcție și s-a încasat salariul pentru lipsa forțată de la serviciu. Hotărârea dată a intrat în vigoare la data de 06 martie 2008, în baza căreia a fost eliberat titlul executoriu, care la data de 10 martie 2008 a fost înaintat spre executare, însă nu a fost executat până în prezent, astfel fiind tergiversată procedura de executare.

Pe parcursul examinării pricinii, Doni Tudor a depus cerere de modificare a pretențiilor, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea de la Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a prejudiciului material în sumă de 162000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 35000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 octombrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat faptul încălcării dreptului lui Doni Tudor la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, s-a încasat în beneficiul lui Doni Tudor din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova suma de 33400 lei cu titlul de prejudiciul material și suma de 15000 lei cu titlul de prejudiciul moral. În rest acțiunea s-a respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 s-au respins apelurile declarate de Doni Tudor și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 10 iulie 2013 Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat, că instanțele de judecată nu au constatat și nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au aplicat în mod eronat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Instanța de recurs consideră că, instanțele de judecată corect au admis cerințele intimatului, deoarece cu certitudine s-a constatat că, titlul executoriu eliberat în baza hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06 martie 2008 nu este executat până în prezent, adică o perioadă de timp mai mare de 4 ani, ceea ce constituie de fapt o încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La speță, este relevantă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia, neexecutarea unei hotărâri judecătorești pronunțată de orice instanță trebuie privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 al Convenției (cauza *Hornsby v. Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, § 40, *Istrate v. Moldova*, hotărâre din 13 iunie 2006, § 39).

Mai mult ca atât, potrivit materialelor dosarului s-a constatat cu certitudine că, neexecutarea hotărârii judecătorești nu-i poate fi imputată intimatului.

Astfel, prin interpelarea nr.006-3r/2012 din 26 ianuarie 2012 executorul judecătoresc a solicitat de la Ministerul Construcției și Dezvoltarea Teritoriului remiterea originalului documentului executoriu nr. 2-530/08 din 06 martie 2008 eliberat de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (f.d.99).

Prin răspunsul nr. 08-287 din 10 februarie 2012 Ministerul Construcției și Dezvoltarea Teritoriului a comunicat executorului judecătoresc că, nu posedă originalul documentului executoriu nr. 2-530/08 din 06 martie 2008 eliberat de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău și nu are posibilitatea de a-l remite, menționând că, originalul titlului executoriu nominalizat a fost remis Ministerului Finanțelor în anul 2009 pentru executarea acestuia (f.d.102).

Rezultă, că executorul judecătoresc nu a întreprins măsuri pentru a executa documentul executoriu, care a fost trimis spre executare Ministerului Finanțelor, însă ulterior a fost constatat ca fiind dispărut, astfel intimatul a fost lipsit efectiv de executarea hotărârii judecătorești nominalizate.

Instanța de recurs reține că, la caz, debitorul este statul, astfel, neexecutarea hotărârii nu-i poate fi imputată, în acest sens CEDO reamintește că unei persoane care a obținut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obține executarea acesteia” (*Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei v. Moldova* § 20, din 03.01.2007).

Conform art. 2 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Potrivit prevederilor art. 1422 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Articolul 5 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești prevede că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil

a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, că instanțele eronat au aplicat normele de drept material, deoarece instanțele de judecată corect au raportat normele enunțate la circumstanțele de fapt ale pricinii civile, stabilind că, intimatul are dreptul la o satisfacție echitabilă de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului material și moral în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

Or, făcând trimitere la jurisprudența CEDO în cauzele în care Curtea a constatat violarea art. 6 § 1 al CEDO și art.1 Protocolul 1 la CEDO, Colegiul ajunge la concluzia că, imposibilitatea reclamantului de a obține executarea hotărîrii din 06 martie 2008 în ceea ce privește restabilirea în funcție și încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, trebuie privită ca o ingerință în dreptul acestuia la respectarea bunurilor sale, așa precum este prevăzut în prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Totodată, instanța de recurs consideră că, instanțele de judecată corect au stabilit cuantumul prejudiciului material și moral, este echitabil în raport cu circumstanțele constatate și anume: caracterul obligației de executare și importanța pentru creditorul executării (acordarea spațiului locativ recurentului Colodrovschi Igor cu un copil minor la întreținere), comportamentul părților exprimat prin măsurile întreprinse de intimat și lipsa de acțiuni din partea debitorului și a autorităților competente, iar cuantumul solicitat de intimat este vădit exagerat.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului, că instanțele nu au constatat și nu au elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului, deoarece sunt declarative și nu au suport legal.

Circumstanțele cauzei au fost determinate de instanța de apel și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar temeiurile invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 și hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 octombrie 2012, în pricina civilă la

cererea de chemare în judecată depusă de Doni Tudor împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la constatarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Sveatoslav Moldovan

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea